

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes óvra 10 kr. —
Félóra 5 " —
Negyedóra 2 " —
Egy óra 1 " —
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hát hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseik aiku ezertint jutányos áron vetetnek fel. Helyes-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Az elterhelt magyar föld.

Nem régen arról értesültünk, hogy a központi statisztikai hivatal a földművelési miniszter meghagyásából a földbirtokon lévő jelzálogos teherre vonatkozó adatokat összegyűjteti. Ez a hír, bármily egyszerűen hangzik is, — a legnagyobb mértékben megérdemli figyelmünket.

Régi követelésük ez azoknak, a kiknek véleményök szerint a mai gazdasági rend keretében a föld és művelői aránylag hátrébe szorultak s míg az állam és község bőven részesíti őket a terhekben, nem igen gondol azzal, hogy cserébe megfelelő előnyöket nyújtsion. E körülménynek s a mezőgazdasági válságnak róható föl, ha a teher rohamosan nő és ötven évvel a fölszabadítás után a földbirtok olyan teher alatt nyög, a mely sokak szemében másként, mint egy új tehermentesítéssel nem orvosolható.

A kormány, a többségében mezőgazdákból álló törvényhozás kell, hogy a nemzeti érdekek éber őre legyen, és mégis, miként a közvélemény sokáig érzéketlen volt ezekkel a panaszokkal szemben. A tények fokozódó ereje azonban végül oly parancsolóvá lett, hogy előle kitérni immár ama skrupulusok mellett sem lehetett, melyeket a statisztikusok a fölvételek megbízhatósága tekintetében éveken át lápláltak. Az eddig közzétett adatok elijesztően szomorú fejlődésre vallanak.

A földbirtokra 1885-ben 58 millióval több terhet tábláztak be, mint a mennyit törültek, 1897-ben pedig mint egy 130 milliót. A birtok-átruházások száma ez utóbbi évben meghaladta a 450 ezret, értékük a 400 milliót. Ezek közt legfájdalmasabb az exekucziók kategóriája. Számuk 1875-től 1897-ig 9 ezerről 18 ezerre emelkedett.

Ilyen számokkal szemben érzéketlenek és tétlenek igazán nem maradhatunk, ha csak a nemzet egész gazdasági jövőjét el nem akarjuk játszani. Szilárd alapokon nyugvó, léteben biztosított földbirtok nélkül egy olyan ország, mely ma is főleg földművelő állam, szabad és független sokáig nem lehet. Ha a föld művelője jövedelmének túlnyomó részét másoknak adóba, kamatba, — kénytelen átadni, maga pedig csak éppen hogy megél, vagy gondokkal terelve — csak teng, a politikai szabadság rá nézve mit sem ér többé, mert igazában mások szolgájává aljasult.

Ez a meggyőződés tört utat magának a független képviselők beszédében; ez tette emlékezetessé azt a képviselőházi fölszólalást, melyben Horánszky Nándor pár hónap előtt a földbirtokosság

mai nyomorúságát vázolvá, orvoslást és intézkedést kívánt, annak az osztálynak érdekében, mely a terhek túlnyomó részét hordozza roskadozó vállain. Nem hisszük róla, hogy ez a tudomása a fuzió óta változott volna.

Az, hogy más nemzetek hasonló bajokban szenvednek, ránk nézve nem mentség és nem vigasztalás. Sem Német-, sem Franciaországban nem bírnak ezek a kérdések olyan fontossággal, mint minálunk, ahol a mezőgazdaság a legfőbb foglalkozás és jövedelmi alap. Ott legfőlebb a nemzet egyik osztályának a másik rovására való aránytalan gazdagulásáról van szó, nálunk arról, hogy a hipotekák révén a legfőbb vagyon az ország földjének jövedelme idegen-országbeli tőkés kezébe ne jusson. E szempontból tekintve, a földbirtok tehermentesítése a nemzeti függetlenség kérdésévé emelkedik. Kell-e még több ok arra, hogy vele komolyan és behatóan foglalkozunk s foglalkozzanak necsak első sorban a szélsőbal politikusai, a kik minduntalan a nemzeti önállás jelszavát hangoztatják és kielégítését követelik, hanem a nagy többség is; amely dicsekszik, hogy a nemzeti egészséges állam kifejtésének hivatott munkása.

Az adóssági statisztika állítólag már ez év folyamán elkészül s kezünkbe jutnak az eddiginél hitelesebb alakban

Álomszuzsi ébredése.

Felolvasta a szerző a »Csokonai« körben.

Irtá: **Zalai Márk.**

Folytatás.

— A »Debreczen« tárczája. —

Azt még nem is említettem, hogy a zene, dal, költészet, színészet, egyáltalában minden szép művészet iránt rendkívül érdeklődtem.

Véremben volt. Szegény jó atyámtól örököltem; ki kiváltképen a zenéért oly mérvben rajongott, hogy akkor is, midőn tudományos oktatásomat egészen mellőzhetőnek vélte, naponta több gyakorlati órát adott a zenéből, úgy hogy nem ritkán megengedtem magamnak azt a bravourt, hogy nyilvános mulató helyeken kivettem a cigányprimás kezéből a hegedűt és vonójával magam húztam azokat a sirva vigadó nótákat, miknek dómulatos hatása alatt a táncoló párok felvillanyozva repüléshez hasonló oly szédültes forgásokra perdültek, mintha viszkető talpaikat égő tapló bizsergetné.

Lehet, hogy kedélyemnek eme vidám játssi hajlama mentette meg elmerülő félben levő kedélyemet a vékony hajszálon függő meredek örvénytől.

Elválásunk óta most ez örvendetes alkalommal láttam legelőször az én bálványomat, gyönyörű hajadonná fejlődött virágbimbómat, imádozt Idámat.

Meg voltam lepve, el vol am kábulva. Szerettem volna lábaihoz borulni, karjaimba

szoritani, de édes atyja szigorú pillantása Cherub gyanánt állott kettőnk közt. Mikor én még 18 éves legényke, ő pedig rövid ruhás 13 éves gyermek leány volt, azt találtam neki tréfásan mondani, hogy ejnye be nagyot nőtt Iduska nagysám, mióta nem láttam. És a kis ártatlan pipiske e tréfás megjegyzésemet komolyan véve fülig elpirulva felém fordult és legédesebb, legbeszédesebb pillantások kíséretében ezeket fuvalázta fülembe:

Pista! Eddig még mindig tagadtam, de most már én is bevallom, hogy nagy lány vagyok. De azt csak magának mondom, érte Pista, csak magának. — El ne áruljon ám.

És most, midőn igazán nagy leány lett, midőn a sokat ígérő bimbóból: viruló, megígérő rózsá lett, atyja még mindig korainak tartja szerelmem nyilvánítását, annyira óhajtotta eljegyzésemet. Vesta szüzem még most sem fejezvé be gyakorló éveit, én tehát türelemmel folytatam tan és vándoréveimet. De azért egy jelentős lépéssel mégis előbbre haladtunk. Kicserelehetük arcképeinket és szabadon levelezhetünk.

Sűrűen váltó leveleinkben mintha előzetes kikötés lett volna, soha szót sem ejtettünk a szerelemről; pedig azt lehelé minden tollvonásunk.

Mint a szegény méhecske, mely minden virágból szívja a mámorító édességet, azon képen mi is megláttuk minden eseménynek fényoldalát, verőfényes tavaszát. Leirtuk a látkörünkbe kerülő személyeket, tárgyakat

derült fantáziánk, vig kedélyünk világában, szellemében.

Milyen felejthetetlen bájjal irta le legelső bálját, amelyen én részt nem vehettem.

Még emlékszem arra a genialis rajzra, melyben egy udvarolni készülő elkésett urfit oly élénk vonásokkal irt le, hogy úgy ráismertem, mintha lefényképezte volna.

Magam előtt láttam egy skatulyából kiugrott Juracsot pomádézott frizurával, kivált arczczal, kikeményített fülekkel, kifeszített vétagokkal, klakkban, frakkban, lakban. Erre persze én sem maradtam adósa leirván neki rikitó szemekkel az én legkedveltebb táncsnőmet egy túlfinom sárgás arczszinű petrezselyem áruló kisasszonyt, kit csupa szánalomból, irgalomból amugy derekasan megforgattam, hogy vékony filigran csontjai csak úgy zörögtek.

Egy alkalommal mégis megzavart levelének egy pikáns pontja, melynek forrását soha sem tudtam meg, akár hogy kutattam, faggattam. Azt a talányos kérdést intézte hozzám csupa naivságból, hogy létezik-e igazán olyan házasság, ki boldogtalannak érzi magát és ha igen, mi lehet annak értelmi oka?

Sokáig törttem rajta fejemet, hogy eme ártatlanságában felvetett nagy horderejű kérdésre mit válaszoljak. Végre abban állapodtam meg, hogy azt a virágos talányt csak házasságunk után fogom megfejteni.

Hanem azért halgatással egészen nem mellőzhető, kérdésre kérdéssel válaszoltam.

a letűnt évek eredményei. Aligha lesznek biztatók s a kormány, törvényhozás és nemzet az előtt a nagy és nehéz probléma előtt fog mihamar állani, hogy új irányt jelöljön a gazdasági politikának, olyat, a mely a nemzeti érdekek megvédése körül az eddigieknél biztatóbb eredményeket képes majd fölmutatni.

Ha igaz az, hogy az ember céljával nő, akkor Magyarország közéletében nemsokára nagyszabású államférfiak fognak lépni az opportunista politikusok helyére,

A képviselőház ülése.

A tegnapi ülést — Ápr. 19. — mint elnök Perczel D. vezette.

A jkv hitelesítése után kihirdette az előző napi ülés eredményeképpen, a házszabály revízió-bizottság tagjainak megválasztását s ezeket nyomban meg is hívta, hogy ülés végén, alakulás végett az I. sz. tanácssteremben jelenjenek meg.

Széll K.: a valuta céljaira beszerzett arany ellenőrzésére kiküldött orsz. bizottság jelentését letette a Ház asztalára kinyomtatás, szétosztás és majdan napirendre tűzés végett — megjegyezvén, hogy a bizottságnak 6 volt és most nincs elnöke.

A napirend szerint még néhány vicinális vasut ügyet referálta Kovács Pál, amit Rakovszky elmondása és Hegedűs miniszter ajánlatára a többség tudomásul vett és elfogadta vita nélkül a budapest—Sz. lőrinci keskeny vágányu h. é. vasutnak szabványos kettős vágányra és villamos üzemre való átalakítása, folytatólagos kiépítése és a kapcsolatosan engedélyezett szárnyvonalnak engedélyezéséről szóló javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben.

Attérve a felhatalmazás — appropriáció — tárgyalására: Neményi Ambros ismertette ennek két új szakaszát, amelynek egyike a párisi világkiállítás költségeit számolja el, a másik a betegápolási pótdát

3 százalékbán állapítja meg — s ajánlotta elfogadásra.

Zichy J. gf. a néppárti egyik vezére bizalmi tekintetből, mivel a kormánynak nincs határozott programja, csak vacillál nem fogadja el. Persze pártja tendenciájához hiven kívánta az egyházi reform törvények revízióját.

A rendszerváltozást be kell bizonyítani azoknak eltávolításával, akik és amik az ország rendszerének exponensei voltak; mert jogi átalakulás régi emberekkel nem lehetséges, valamint erkölcsi átalakulás sem, a valóságos terjesztő felekezetiellenesség fenntartásával. A kormány konzervatív politikájához nem illik az egyházi radikalizmus. (Helyeslés a néppárton.)

Kossuth F. röviden kifejezte, hogy bár tisztelettel viseltetik a min. elnök személye iránt s elismeri nagy érdemeit, az országot vegveszélybe sodró rendszer eltávolításában, de pártja nem tagit az ismert elvekért való küzdelemben, aminek célja hazánk függetlensége és minden téren való önállósága s amint semmi 67-es alapon álló kormánynak a múltban meg nem szavazta az appropriációt, úgy nem szavazza meg a mostani kormánynak sem, mert azokon az alapokon még oly jó akaratú ember sem, mint aki most igazítja a kormánygyeplőt, nem védheti meg az országnak még azokat a jogait sem, amelyek a 67-es törvényben benne vannak. (Élénk tettség a szélsőbalon.) Bécsben még most is uralkodik az az irány, mely 31 év óta, sőt 1848-ban is uralkodott (Ugy van! a szélsőbalon) és uralkodni fog mindaddig, míg Bécsben be nem látják, hogy Magyarország függetlensége a királyi koronának legigazibb és legerősebb támasza és biztosítója. (Élénk helyeslés és tetszés a szélsőbalon.)

A függetlenségi párt tehát a kormányzati eszközöket nem adja meg 67-es alapon álló kormánynak, mely elfogya az appropriációt nem fogadja el. (Eljenzés a sz. balon.)

Ratkó y László y mindig energikus függetlenségi szónok most is erélyesen szólalt fel a kormánynak az ország jogai megvédésében bezonyított mulasztásai ellen. A magyar min. elnök hasson oda, hogy a külügy intézésénél a törvény értelmében a magyar önálló államiség kifejezésre jusson. A k e -

resk. miniszter pedig, hogy a magyar ipar és keresk. érdekében az önálló vámterület felálljon. A munkás kérdést rendezni kell nem azzal, hogy a korcsmákok lapolják a szenvedélyeket aztán szuronyokkal tamadnak a munkásokra, hanem menjenek segítségére a szegény munkás népnek. A kultusz miniszter sarkcsillaga, a mint maga mondta — a kultúra. Szonok szerint a köznevelődés legfőbb tényezője az iskola s épp azt hanyagolja el a miniszter. Es ezt igazolta az iskolai statisztikából s a viszonyok javítását — illetve a törvény végrehajtását kívánja.

Szinte megrázta a nemzeti érzést az a kijelentése, hogy a róm. kath. püspöki kar kiadott utasításában egy szóval sem emlékszik meg a magyar nyelv-tanításról; hogy az elemi iskolák számára a Szent-István-társulat által kiadott történelmi tankönyvben Rakóczi-lázadónak van bélyege.

Kifogásolja, hogy a honvédség nem ünnepli meg elődei — a dicső 1848-iki honvédek emlékét. Kérdi: hogyan fogják a magyar nemzeti államot megalkotni, ha ez állam — illetve kormánya — és a nemzet közt oly nagy az érzelmi ellentét. A népnek vannak ünnepei vértanui, a kirkól az állam tudni sem akar. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Az egyéni szabadság oda van dobva a rendőrség és bíróság önkénykedésének. A nemesség adományozása, eltávolít a testvériségtől. A magyar nemzetet hasonlítja az Údvözítőhöz, ki tövis koronával fején véresen halad a Golgotára... a magyar is viszi évenként 500 millió forintját a közösügyes kasszába, pedig tudja, hogy meg lesz feszítve. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Ugron Gábor politikai bölcseséggel kezdte beszédét, kétségbeesését jelentette ki, ha Magyarországot külpolitikai vonatkozásában, a nemzetet szervezetének fejlődésében szemléli. A letűnt 30 év nem ezt, hanem a pártbatalmat szervezte. A 67-es kiegyezés expedienst volt arra, hogy a nemzeti élet munkásságát folytathassuk. De hát így volt-e? A földmívelés terén láttunk-e öntudatos politikát? Magyarország tettereje az: irányult, hogy melyik párt uralkodjék. Ausztriával való viszonyunk, csak gatlóul szolgál saját tevé-

lirja meg előbb véleményét, vajjon boldognak érezheti-e magát egy partában levő kisasszony. Erre persze ő maradt adós a válasszal.

Az a furfangos kérdés csak attól a példás szagu, kivasal, kikeményített ficsurtól származhatott, ki megcsontosodott agglégény letére csak azért vetette fel a kérdést, hogy gondolkozóba ejtse a szerelmes leányt, hogy némi ellenszenvet gerjesztvén a házasság iránt megtevevessze, megtántorítsa hitében, bizalmában; ép úgy, mint az én felvetett kérdésem ama petrezselymes aggszűz számára vall, ki azért, hogy férjhez nem ment, nem tartja magát szónalomraméltó teremtesnek.

Most már persze annyi év és tapasztalat után könnyű a felelet mindkét kérdésre. A házasság nem tesz abszolút boldoggá, a nőtelen és hajadoni állapot nem föltétlen boldogtalanná.

Hisz, ha a férfi csupa igazság, előrelátó, erős, értelem, erély; a nő csupa szív, kedély, melegség, szerete, ha a férfi csupa előzékenység, udvariasság, tisztelet, a nő pedig csupa gyengédség, tapintatos, elnéző, ha a férfi szorgalmasan dolgozik és szerez, a nő pedig szerénykedik és takarékoskodik, ha a férfi csupa keres, a nő csupa engedő. Ha férfi és nő két törzs egy gyökéren, két fő egy gondolattal, két szív egy dobbanással, akkor persze a házasság szinboldogságból, szinmezből áll.

Vannak ilyen ideális házasságok, kétségkívül, amint vannak tehér hollók, de persze nagyon ritkák.

Legjobb okot, a surlódásra azon körülmény szolgáltat alkalmat, hogy a természet masképen alkotja a férfi lelkét, masképen a nőét. Azért még is egyenlő mérték szerint

akarjuk méregetni a két nem gondolkozási módját az egymástól lényegesen eltérő hajlamokat. Pedig semmit sem szeretünk, becsülni jobban, mint a nőiességet a nőben, a férfiaságot a férfiben.

Ha a házasság balul üt ki, akkor cserélne biz a férfi az agglégényvel, a nő a vén leánnyal, csak hogy meneküljenek olyan csatatérről, mely mindkét fél vereségevel végződik.

Csak hogy az elválás még bajosabb mint az egybekeles, kivált ha apró jószágok protestálnak hangosan ellene.

Ha a férfiak nem házasodnak, készítetik a nőket az önállóságra, a férfakkal való versenyre, önvédelemzés, önfenntartás céljából. Ez a nőemancipáció kezdete.

Ha úgy neveljük leányainkat, hogy férj és családot boldogíthatnak, de azért nem kell nekik minden áron férjhez menni, nem kell a boldogtalan házasságok számát szaporítani, akkor a pártában maradt leányok nem érzik magukat elhagyatottaknak és boldogtalanoknak.

Nem lesz szűkebb értelemben vett családi körük, nem lesz férjük, nem lesznek gyermekeik, de azért az életrevalóságra nevelt okos hajadonok teremtenek maguknak oly kört, mely a családi kört némileg helyettesíti, vagy legalább elfelejti.

Nem lesz életüknek az a zamatja, de nem lesz az az izgalma, keserősége sem. Nem érzi magát föltétlen boldognak, de boldogtalanok sem.

Engedj meg barátom, hogy közbeszóljak. Egészen ártatlan megjegyzés lesz; de a kíváncsiság furja a lelkemet. Mondd meg nekem őszintén, hogyan szerzed a sok testi munká-

hoz, a rengeteg tanulmányhoz az! a herkulesi erőt, kifogyhatatlan egészséget és türelmet?

Tudom barátom, hogy mire célezol. — Gyermekek és ifju koromban folyton gyengélkedtem, hétszámra mulasztottam az előadásokat, mert mértékletlen életmódot folytattam és sok tekintetben el voltam kényeztetve. Megártott a hideg, a meleg, folyton-folyvást megfűtettem, köhögtem, elrontottam a gyomromat, fájtak fogaim, szemeim. Ideges voltam, telenyáron fűlig voltam betakarva, nyakamon meleg kendővel, fejemen, füleimen haló sapkával, testemen gyapjuinggel, lábamon meleg harisnyával. Nem voltam munkára termet, munkaedzett, azért nem tarthattam volna magam sehoh, még a hivatalban sem. El is mondtam helyzetemet egész leplezetlenül derék házi orvosomnak, a ki látva elszántságomat, akaratéremet, olyan tanácsokat adott, hogy porában is áldom emlékét. Előbb edze meg testét hidegben és pedig fokról-fokra, aztán pedig átmenetileg melegben. Ugy is tettem. Megkezdtem a hideg fürdőt 18 foknál és folytattam majdnem 0 fokig. Midőn már a hideget megtűrtem, a hófokot naponkint föl-emeltem, míg 35 foknyi melegben is megfürdölhettem. Aztán a melegből beugrottam hirtelen a hidegbe, a hidegből a legmelegebbe. És ezeket több ízben ismétetem.

A jökori felkelés és lefekvés, a rendes életmód és nyugalom, a hideg és meleg fürdők használata, a reggeli tiszta levegő, a sok lótas-futás, a testi és szellemi munkálkodás, a józan, mértékletes, el nem kényeztetett életmód annyira megacélozta erőmet, hogy minden munkát elbírtam, mindennemű ételt, italt megemésztettem, a nélkül, hogy valaha bagyadt-ságot éreztem volna.

kenységünk
let kell. (T
delém tek
kormány ez
tató program

A közö
ellenséges c

A Bán
zet hitét ön
gákat nevelt

A közö
szól az a k
mány a vé

tette a szer
A rabló-lov
Bánffy nem

megengedte,
(Taps.) Ha
kációra va

képviselők
nemzeti na

rendszer g
álarczot vis

szert akar,
Ebben szór

vetkezni a
függetlenség
mánya. A

jenzés. Tap
Öt pé

M ő n e m
vényt nem

Az el
S z e

az ellenzék
mondta, h

vagy bizal
ő ki-értete

tól ez elvi
fektetett, n

tételeit tar
nem tér.

A tő
részleteibe

Tudó
ról való j

által lettel
javaslatok

emelkedhe
szék jelen

nélkül val

A
betegsegh

minden é
annyira n

Csa
szent' he

azért a s
haszon. I

goltam a
hajtván,

köz felv
ben töltő

rajzi ism
serkentve

talatlan

A k
is én tar

feltalálás

tapintat

nek, önk
részei.

A
gyakran

hogy rol
megnyer

Bu
kincses

Idám sz

alapított

társamó

nem za

A
örletem

finom f

várszer

tal é

guzsba

kertet,

tek? És ki volt-e hirdette a második küldetés működésének abban a helyiségben való megszüntetése?

KÜLFÖLD.

A karlisták mozgolódása. A National-zeitung varsói távirata szerint Don Jaime-t, a Don Carlos fiát, a ki egy orosz ezredben szolgált, az orosz kormány sürgősen hazahívta. Don Jaime, a ki a karlista-mozgalomnak sokkal erélyesebb vezetője volna, mint Don Carlos, most Párisban sokat érintkezett a mozgalom fejeivel. A fenti lap szerint e sürgős visszahívás nem jelenthet egyebet, minthogy Oroszország a karlizmust nem jó szemmel nézi.

Los von Rom. Tegnap Prónay udvari tanácsos, a bécsi fővármivatal igazgatója, felsőbb megbízásból megjelent az összes ottani pályaudvarok vámállomásain és utasította a tisztviselőket, hogy külföldi küldeményeket, csomagokat, sőt leveleket is vizsgáljanak át a végből, hogy a Los von Rom mozgalomára vonatkozó minden iratot, nyomtatványt lefoglalhassanak és a rendőrségnek elkobzás végett átadhassanak.

Színház.

Prielle Kornélia első vendéjátéka.

Komjáthy igazgató a vége felé közeledő színi idény végén két kedves meglepetéssel szolgált a debreczeni hálás közönségnek.

Először a pajkos muzsa bájos képviselőjét, Kúry Klárát hívta meg vendégül — bérletszünetes és 100 %-kal emelt helyáru előadásokra: ezután pedig a befejezett alakító művészt felkent papnéját, a nagy; a maga nemében páratlan Prielle Kornéliát, kiért a debreczeni közönség rajongva lelkesedik.

Sha az első alkalommal a balul kiütött számításművészt üdömpöcséppel vegyített az örömben magunk épp úgy, mint a helyi sajtó többi képviselői kénytelenek voltunk rosszaságunkat fejezni ki: most annál teljesebb elismeréssel adózunk Komjáthy tapintatának a valószínűságot aldozatkészségének, ki Magyarországot legelső drámai művésznőjének bűbájos játékában bármilyen rendező helyáru előadásokban háromszor egymásután részelteti a színházlátogatókat.

A magyar színművészet büszkesége — Prielle Kornélia, kinek művészi játékát legutóbb a jubileumi előadásokon volt alkalmunk csodálni, tegnap este Párison vizjátékában a hol unatkozni kezdte meg három estére szóló vendégszereplését. Ünnepest volt tegnap este a színházban s a közönség, mely zsúfolásig megtöltötte a nézőteret, lelkes fogadtatásban részesítette Prielle Kornéliát.

Mikor az első felvonásban megjelent a színpadon, az egész színház, páholy, földszint és karzat egyaránt frenetikus tapsviharban tört ki. A zenekarból pompás virágcsokrot nyújtottak fel a művésznőnek, ő pedig elrészvényülve köszönte meg az ovációt. A zugó tapsvihar majd tíz perczig tartott s csak azután juthatott szóhoz a nagy művésznő.

És játszott. Játéka lebilincselte a közönség figyelmét, diskrét finomsága, művészi maszcirozása bámulatba ejtett mindenkit. Míg gyönyörködve hallgattuk ezüst csengésű hangját, eszünkbe jutott, hogy milyen csodás adománnyal dicsekedhetik az Istennek Prielle Kornélia.

Felsőzados pálya után kedélyvel, életkedvvel van megáldva s hangja is oly üde, mint bármely fiatal színésznőé. Legyen még sokáig büszkesége a magyar színészetnek.

Az előadás különben gördülékeny volt. Kedvesen játszott Szabó Irma, Halmy Margit, emelték az összhangot Csigaházy Etel, Komjáthyné és Kiss Irén. A férfiak közül Szacs-vay Sándor és Tanay Frigyes érdemelnek dicséretet.

HIREK.

A Csokonai-kör ülése.

A Csokonai kör tegnap délután három órakor választmányi ülést tartott a kereskedelmi akadémia épületében levő saját helyiségében Széll Farkas elnöke alatt.

Első sorban is a múlt választmányi ülése jegyzőkönyvét olvasta fel Dr. Benedek János titkár, melyből kiemelendők tartjuk, hogy a Kaszinó határozatából az eddigi szokástól eltérőleg a Kazinczy-pályázatban a főrealiskola felsőbb osztályainak hallgatói is részt vehetnek. Felolvasás után a jegyzőkönyv minden megjegyzés nélkül hitelesített.

Ezután a hivatalos elfoglaltsága miatt távollévő főtitkár megbízásából Dr. Benedek János titkár számolt be a kör múlt évi működése és tevékenységéről. Kiemeli, mint legjobbat két mozzanatot a múlt év történetének a Fazekas Mihály emléktáblája ünnepélyes leleplezését s a debreczeni színészet száz éves fennállása emlékére tartott jubileumot. Majd megemlíti, hogy jövőre nézve terve a körnek emléktáblával jelölni meg azt a házat hol Petőfi Sándort család örökökkel ajándékozta meg sorsa, fia születésével, ezután tervbe van véve a honvédelemnek a honvédsírokra való átszállítása is.

Harmathy Pál antiquarius egy 1861-ben kiadott «Csokonai Album»-mal s egy «Csokonai emlék» című füzettel ajándékozta meg a Kör, miért neki köszönet szavaztatott. Egyidejűleg felkéri öhajta a kör mindazokat, kiknél Csokonaira vonatkozó ereklyék volna, hogy azt megőrzés végett a Csokonai Körnek átengedni sziveskedjenek.

A Kör pénztárosa olvasta fel ezután a Kör anyagi állapotáról szóló jelentését, melyből kiűnt, hogy a Körnek összes vagyona 17,948 forint.

Komlóssy Arthur alelnök indítványt ad be, mely szerint a pénztárnok fizetése, tekintettel s jövőben szaporodó teendőire negyven forintról százötven forintra emeltessek. Dr. Benedek János 100 forintot kéri a fizetés megállapítását s ezt a választmány el is fogadta és ily értelemben fog javaslatot benyújtani a közgyűléshez.

Elnök nek köszönve az eddigi szives támogatást, kijelenti, hogy miután ez évben ugyanis tisztújítás lesz, az elnökválasztásnál az ő személyétől tekintenek el, miután tulhalmozott teendői miatt nem tehet eleget kötelességeinek.

E kijelentés után Széll Farkas elnök eltávozott s az elnöki teendőket Komlóssy Arthur alelnök folytatta tovább. Több apróbb ügy elintézése után ő rekesztette be a gyűlést.

Toth Sámuel.

A Rákóczy harangbus kongasa fogja ma delutan hirdetni, hogy a magyar protestantizmus egyik kiemelkedő alakját mélyszégyesszal örök nyugalomra kísérik. Ott fog már ma pihenni Toth Sámuel a néma sírban hol nincs munka, nincs küzdelem és fáradozás. Az egész ország protestánsai között mély megdöbbenést keltett a halálhír s a püspöki hivatalhoz egymásután küldtek részvétlávairataikat Szász Karoly, Kun Bertalan, Antal Gábor és Bartók György püspökök — Az esperesi kar majd minden tagja bejött a temetésre. Debreczenben vannak Szabó János, Széll Kálmán, Görömbey Péter, Zsigmond Sándor, Dávidházy János és Dorogi Lajos esperesek. Táviratilag fejezték ki részvéteiket Tisza Kálmán egyh. ker. főgondnok, Ritók Zsigmond nagyváradi kir. tablai elnök is. A ravatalt koszoruk borítják el. Ott látjuk az egyházkerület, kollegiumi tanár kar és az ifjuság koszoruját is. A temetés nagyrésze a nagytemplomba lesz, hova 3 óra körül ér a gyászmenet, innen kísérik a munkás férfiutolsó útjára a Kossuth-utcai temetőbe.

* **Az utolsó felolvasó estély.** A Csokonai Kör tegnapi ülésén elhatározta, hogy ez évben utoljára április 29-én tart felolvasó estélyt. Az estély programját úgy állítja össze a kör, hogy az rendkívül érdekes leendő. Minden egyes száma vonzó, ugyszólván, művészi, Végleges program még nincs megállapítva, de a mint értesülünk, dr. Kardos Albert fog felolvasni az irodalomtörténet köréből választott tárgyról. Lovász János a fővárosi lapok tarczairója elbeszélést olvas fel. König Gizella kisasszony monológot ad elő. Közben zeneszámok lesznek. Komjáthy János pedig Arany János «A honvéd özvegye» című költeményt szavalja el. A felolvasó ülést után vacsora és tánc lesz. Az utolsó estély mellett fogja befejezni a Csokonai kör ez évi nyilvános működését.

* **A tanári körből.** A debreczeni tanári-kör f. hó 22-én szombaton d. u. 5 órakor gyűlést tart az ev. ref. kollégiumban melyen Dóczy Gedeon fog felolvasást tartani a felsőbb leányiskolák szervezéséről és a melyre a kör tagjait ez uton is meg hívja — az elnökség.

* **Hirtelen halál.** Lakatos Sándor napszámot ma reggel halva találták egyik majorsági földön. Holttestét beszállították a közkórházba, hol ma boncolják fel. A hirtelen halál gyanus lévén a rendőrség előtt megindították a vizsgálatot. Annyi tény, hogy Lakatos midőn ezelőtt egy héttel bór szállításnál segédkezett, a bórrel megrakott kocsiról hanyatt esett. Lehet, hogy ez lett oka halálának, különben véglegesen a boncolás fogja azt megállapítani.

* **Elszökött tanoncz.** Kocsis Károly tanoncz Tokaji Gyula megúván gazdája mesterségét, egy szép napon kereket oldott. A rendőrség keresni kezdte a fiút s nemsokára el is csípte. Visszavitték gazdához, e mellett szigorú büntetésben leendő része. A megszökött tanonczokat ugyanis a legkeményebb büntetéssel sújtják.

* **A Magyar Irodalmi társulatnak** f. hó 12-én tartandó felolvasó ünnepélye iránt városszerte nagy az érdeklődés. A meghívókat ma küldte szét a rendezőség, jegyek pedig előre válthatók Békés Lajos, Szentkirályi Tivadar és Zador Lajos urak üzletében. Az ünnepély bizonyára jól fog sikerülni s méltó lesz az ifjuságnak ez évben kifejtett eredményus működéséhez.

* **Adományok a bécsi magyar egyesület részére.** Az egyesület dicsőült királyné emlékére «Erzsébet segélyalap»-nak elnevezett — törzsvagyonának gyarapítására újabbán Bars vármegye 50 frtot, Ung vármegye 20 frtot, Győr sz. kir. város 5 frtot s a magyarorsz. központi takarékpénztár 50 frtot adományoztak. Ezenkívül gróf Széchenyi Manó ő felsége személye körüli miniszter részben Wydenbruck báróné szül. gróf Esterházy Mina szives közbenjárására az egyesületbe újlag beléptek gr. Gróf Széchenyi Cella és gr. Festetics Vilmos egyenkint 100 frtal.

* **Debreczeni gyorsíró sikere.** Simon Imre hittanhallgató, a főiskolai gyorsíró egyesület szorgalmas és tehetséges tagja, ki a «Debreczeni gyorsíró» cz. folyóiratot is autographálja, az országos magyar gyorsíró egyesület correct vitairási pályázatán I. díjat (egy drb. 20 kor. aranyat) nyert.

* **Kaba ünnepre készül.** A debreczeni ev. ref. egyházmegye f. v. máj. 2-án Kaban egyházi értekezletet, a tanítói gyámintézet pedig közgyűlést tart. A kabaiak nagyban készülnek, hogy vendégeiket minél menőbb fogadtatásban részesíthessék. Az egyházi és községi előjáróság a polgársággal előkészítő értekezletet tartott, melyen a gyűlésen megjelölt Kiss Áron püspök és gr. Dégenfeld József egyház. főgondnok és főispán s általában a vendégek fogadtatásáról intézkedett.

* **Dalstély.** A debreczeni iparos ifjuság önk. együletének dalköre máj. 7-én a Margit-fürdő disztermében dal és zeneestélyt rendez, melyre a meghívók a jövő hét folyamán szétküldetnek.

* **Művészek fellepte.** A debreczeni színházlátogató közönségnek rövidesen még e hó folyamán ritka műélvezetben lesz része. Az operaház két elsőrangú s országos hírű művésze Ábrányi Wein Margit és Ney David három estére vendégszerelpelni jönnek le a debreczeni színházba. Valószínűleg a Zsidónő, Faust és Traviata operákban lépnek fel. Etesülé-ülésünk szerint a két művész bérletben lép fel.

* **Egy derék ember halála.** Hajdu István főhadnagyot, a nagyváradi és debreczeni társasélet kedves alakját, a vidám tollú Marsot, súlyos csapás érte. Mint igaz részvétellel értesülünk, édes apja — mint már részvétellel közöltük — elhunyt. Az öreg ur 54 éves volt és harmincz esztendeje működött érdemdesen tanítói pályán. Leányiskolai tanító volt a szelid, jóságos öreg ur, a ki egyike volt a régi idők tipikus alakjainak, a régi jó debreczeni polgáraknak. Az öreg ur, mikor fia kicsike volt, sehogys sem akarta megengedni, hogy a katonai pályára lépjen. Most aztán annál büszkébb volt a fiára, kivált mikor Hajdu Istvánnak szép írói sikereiben is volt része. Mikor a főhadnagy Debreczenbe ment a szülői látogatására, büszkéo sétálgatott vele a várost utcán. — Puritán erkölcsait és életmódját jellemzi, hogy a fia alig bírta egy kávéházba elcsalni.

— Nagyon költséges lesz ez a multság, kedves fiam, mondta, mikor végre a főhadnagy unszolására helyet foglaltak egy márványasztal mellett.

— Már hogy volna költséges. Megiszunk 2 pikkolót, az borralalóval együtt legfőlebb 30 krajczár.

— Harmincz krajczár? De már ha az ember kávéházba jön: akkor tegyen ki magáért.

És az öreg ki is tett magáért; pezsgőt hozatott, mert az a régi virtus, hogy az ember ne pikkolót igyék, vagy maradjon otthon. Mikor a cigány tányéroznai jött, akkor is megkérde a fiát:

— Mit adjunk neki, fiam?

— Hát egy-egy hatost!

Az öreg megcsóválta a fejét.

— Nem lehet az Pista. Ha már az ember itt van, legyen gavallér!

És 1 ezüst frtot tett a cigány tányerjára, aki ugyancsak meg volt lepelve a szokatlan kávéházi borralalón. Ez a kis epizód is jellemzi a régi módi urak szokásait, a minő ember az öreg Hajdu volt. — Elhunyt nagy részvételt keltett városunkban.

* **Regényhősnő a kasszában.** Bizonyos, hogy valami regényességet tud adni a tükrös k-trecz, a melyet a kávéház trónusának szeretnek csufolni. Aki oda beleplántálódik, avval okvetlen megesis egy vagy két olyan eset, a melyet a kisebb igényű írók örömeit elfogadnának témául. Dévaról most érdekes kassza-regényt irt tudósítónk. A kasszár N a g y Lenke, a kibe szerelmes lett Szeiler V. technikus, egy nagybáai földbirtokos fia. Lenke nagysám a kedvéért kirepült a trónusból és ketten utaztak együtt Budapestre. Ott töltöttek tizenegyz mézes hónapokat, de akkor a fiatal ember megemelyedett a méztől

s hazaszállott. De a leány utána ment s a hűtlennek udvarában mérget ivott. A gyors orvosi segély megmentette a rögtöni haláltól. Most súlyos betegen fekszik a dévai köz-kórházban. Mire felgyógyul, — megy vissza a kassza «királynőjének»...

* **Nagy tűz.** E hó 18-án este 8 órakor valami távoli nagy tűz látszott el Aradig, sokan azt hitték, hogy a Csálai erdő ég. Pedig sokkal meszebb volt a tűz: M e z ő h e g y e s e n, ahol az állam nagy kendergyára gyuladt ki. Késő éjjel ennyit tudtak meg telefonon. Óriási tűzvész pusztíthatott a kendergyárban, hogy ellátszott a mezőhegyesi határból — a szomszéd vármegyéből — Aradig.

* **Lukács Béla** valóságos belső titkos tanácsos, az 1900 évi parisi nemzetközi kiállítás m. kir. kormánybiztosa Párisból Budapestre érkezett.

* **Jégviharok.** Az ország több részéből jeges zivatarokat jelentenek. Sopronból táviratozzák, hogy tegnap az egész Rábavidék felett rettenetes jégzivatar vonult el, csak kevés kárt okozott a gyönyörűen álló vetésekben. — Kapuvár és Vitnyéd közt lecsapott a villám. Ungvári, bátfai, keszthelyi, nagy-reédei, miskolci, tokaji sürgönyeink is mind jegesöt jelentenek. — Egy-egy helyütt mogyoró nagyságu jég szemek hullottak alá, — A viharra ismét derült, tiszta idő következett.

* **Uj Kossuth szobor.** Marosvásárhely főterén Kossuth Lajosnak szobrot állítanak. Költő Miklós székely születésű szobrász hazafias aldozatkészséggel rajznom ingyen vállalkozott a nemes feladatra s már el készült a szobor. A szállítás, felállítás és leleplezés költségeire még vagy ötszáz forint hiányzik. Az aranylag csekély összeg előteremtésére tehát újabb gyűjtést indítanak és remélik, hogy a Kossuth-szobrot június vagy július havában leleplezhetik.

* **A krajczár végnapjai.** Az egy krajczáros és télkrajczáros váltópénz használatának végnapjai közelednek. Lassan-lassan eltűnnek a f o r g a l o m b o l s helyükre a kétfilléres és egy filléres éke foglalká el. A pénzügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy az ausztriai értékű 1 kros és fél kros váltópénz a magán forgalomban csak ez évi jun. 30-ig fogadandó el, az állampénztárnál és hivataloknál ez évi decz. 31-éig. A jövő évben azokat sem névértékben, sem fizetéseken nem fogadják el, sem be nem váltják.

* **Elveszett kutya.** Egy kis szürke mopsli kutya aczel lánczozal a nyakán, Amor névre hallgat, a mult heten elveszett A becsületes megtaláló 6 frt. jutalomban részesül.

Véres pisztolypárbaj.

— Vivómester és festőművész közt. —

Debreczen, apr. 19.

Súlyos kimenetelű pisztolypárbaj folyt le tegnap délután a budai lövöldében. A párbaj sebesülte a főváros társadalmának egyik általában ismert tagja: Italo Santelli, a hírneves vivómester. Ellenfelének Kimnach László festőművésznek golyója a bal keze fejét találta, úgy hogy három ujját megromcsolta. — Az affér egy régen húzódo kellemetlen családi ügyből keletkezett, a melyből kifolyólag a Kimnach Lászlóval vívott párbajt megelőzőleg ugyancsak ma délután Kölber Károly tartalékos huszárfőhadnaggyal is megverekedett Santelli.

Ez a pisztolypárbaj, a mely 3 órakor volt, sebesülés nélkül végződött. Santelli mindjárt Budán is maradt, hogy 5 órakor Kimnachal folytassa a mérkőzést. — A feltételek igen súlyosak voltak: huszonöt lépés távolságra, 5—5 lépés avancel, sima csővő huzár pisztolyokkal h a r o m s z o r i golyóval. — Célzási idő tíz másodperc,

Elsőnek Santelli lött, de nem talált. Ekkor, mintha csak érezte volna, hogy olyan veszély fenyegeti, mely örökre keresetképtelenné teheti, rendes szokástól elterően baloldallal állt ellenfelének, Kimnach egy szempillanatig tartó célzás után lött s e pillanatban Santelli magasra felkapta kezét, a mely vérvért.

Az orvosok hozzárohantak s bevezették a lövölde mellékhelyiségébe, Kimnach pedig, a kivel ezelőtt igen jó barátok voltak, kibeküles nélkül távozott. — A golyó Santelli balkezének három végső ujját romcsolta össze. A kis ujjat teljesen leszakította, a gyűrűs s középső ujjat pedig összezúzta. Majd 1 óra hosszáig tartó operáció után szállították a mestert kerepesi-uti lakására, ahol felélege, s ki tudott a párbajról, már szivszorongva várta.

A párbaj hírére az olasz kolónia számos tagja kereste fel Santellit, de az orvosok rendelkezése, minthogy feltétlen nyugalomra van szüksége, — senkit sem bocsátottak be hozzá.

Santellinek különben, — ha felgyógyul, ugyanabból a ügyből kifolyólag még egy párbajt kell vívnia dr. Schwarz Viktorral, a ki Kölberrel együtt annak idején Kimnachnak volt segédje Santelli ellen. Az ádatlan affár fejleményei azonban úgy hozták magukkal, — hogy a segédekből szintén ellenfelek váltak.

A megmentett halász.

— Katasztrófa a tengeren. —

Debreczen, ápril. 20.

Künn a tenger síkján tömérdek veszedelem környezi a hajókat. Alig mulik el hónap, hogy ne érkeznek hír egy hatalmas gőzös katasztrófájáról. A tenger vészének még a csodás nagyságu, bámulatos technikával épített hajók sem bírnak ellenállni s a tengermentő vidékeken mégis ezer és ezer olyan szegény ember van, a ki a tenger végtelenségéhez képest lélekvesztőszámba menő kis bárkáján egyedül ki mer menni a végtelen síkra, hogy a mindennapi kenyerét halászzal megkeresse.

Egy ilyen szegény angol halász nagy veszedelemben jutott a minap a La Manche csatornában. A Zrinyi Adria-gőzös mentette meg a végső veszedelemtől nagy ügyességgel. A mentésről ezeket írja nekünk Varga Tibor tengerészkapitány, a Zrinyi másodtisztje Londonból.

A Zrinyi-Adria-gőzös fume londoni utján a La Manche-csatorna bejáratánál Ouseaut-szigettől negyvenöt tengeri mértföldnyire északra nyugat felé az erős viharban kénytelen volt egy napig a hullámnak fordított hajóval vesztegelni. Szombaton hajnalban az idő kissé jobbra fordult, mire a Zrinyi teljes gőzzel folytatta útját. Délután három óra tájban Start Pointtól vagy negyven mértföldnyire egy kétárbozos halászbárka tűnt fel a látóhatáron, vitorlák nélkül, melynek fődélzetén egy ember könyörgött segítségért. A Zrinyi csakhamar megállt a bárka közelében.

A szél még mindig erősen fúj s a bömbölő hullámok mint a pelyhetdobáltak a vizzel félig megelt halászbárkát. A bárkán levő öreg halász sok fáradság után megkötötte a Zrinyi erős aczel vontatóköteleit, a melylyel ő halászbárkát vontatni akarta. Ez nem sikerült, mert az erős hullámszám miatt a bárka fődélzetén levő vaskapocs, a melylyel a vontató kötel volt m gerősítve, rövid idő múlva összetört.

Jo fél órai munka után a Zrinyi egy másik erős vontatókötelet a ott ki, mely három izben elszakadt, Nagy fáradság után sikerült a Zrinyinek a vitorlást annyira megközelíteni, hogy ez egészen a gőzös oldalára mellé jött. Egy hatalmas hullám a bárkát a gőzös fődélzetének magasságáig emelte fel mire az ott keszen álló két matróz az öreg halászt karjánal fogva a Zrinyi fődélzetére emelte. Ugyanebben a pillanatban egy tiszt és két matróz a bárka fődélzetére ugrott, hogy a már háromszor elszakadt vontatókötelet újból

megkösse. Hamarosan megvizsgálták a bárkát hogy van-e még ember rajta, de senkit sem jaláltak. Azután visszatértek a Zrinyire mely lassan megindult, de nem sokáig vontatta a bárkát, mert a kötél ismét elszakadt. A félig elmerült hajót azonban nem lehetett megmenteni ezért sorsára bízták.

A félig megfagyott, átázott erőlen öreg halászt e közben átöltöztették s ágyba fektették s miután jól kipihente magát könnyes szemmel beszélt el szomorú esetét. Hetven éves newlyni halász; az ott dühögő erős vihar mely az egész newlyni halászfloottát vagy 300,000 forintig mekárosította, április 5-án reggel öt órakor bárkájának horgonylánczát elszakította s öt hajójával együtt a szabad tengerre sodorta.

Egyedül lévén a hajón, vitorláit nem használhatta. A dühögő vihar már oly megszűre sodorta, hogy a partot sem látta többé. A tőle távol elhaladó gőzösök vagy vitorlások nem vették észre e bárkát s így hatvan órát töltött a viharos tengeren a félig vízzel telt bárkában a víz, evés nélkül félig megfagyva s átázva mikor a Zrinyi a látóhatáron feltűnt. A Zrinyi április 11-én délelben Londonba érkezett. A hajótörött halászt átadta az illetékes hatóságnak, mely azonnal haza szállította. A halász könnyes szemekkel távozott a magyar gőzösről. Hálálkodva köszönte meg életének megmentését s a pénzt, melyet a hajótörést gyűjtöttek neki.

CSARNOK.

Egy hipnotikus büntény.

— Malton Day után: —

Az eset, mely ez elbeszélés megírására a tollat kezembe adta, Brachington városában játszódott le, a hol mi, mint a »Capital Comedie Company« színtársulat tagjai, egy havi szünidőnköt töltöttük azzal, hogy néha-néha valami nagyobb színelőadást rendeztünk, a tartalmazt anyagi nehézségeinek könnyítése czéljából; miután mi — a társaság tagjai egyetemben — egy teljesen bebutorozott hazát bírtunk bérletben. A kenyelem oly nagy volt, hogy nekünk férfiaknak külön billard és dohányzó szoba, a nőknek pedig külön-külön halószoba és társalgó is jutott.

Kitűnő balletanczoznők Belasquez Alcida kisasszony, egy tüzről pattant festői szépségű spanyol nő, Vera nővéremnek, de kivált sógoromnak Hatherleigh Edének — kik szintén társaságunkhoz tartoztak — különös kedvence volt. De miután ő az én kedvencem is volt, — sőt mi több szívem egész hűvével szerettem őt — így természetes, hogy jól vigyáztam reá.

Ugy rémlett nekem, mintha a kedves sógor, daczára annak, hogy nagyon kedves, szeretetre méltó volt felesége irányában, mégis több figyelemmel halmozta el Alcida kisasszonyt, mint a mennyi egy férjnek, ki feleségét szereti, megengedhető.

Egy napon, az előadás után, midőn a hölgyek már rég szobájukba vonultak, mi férfiak meg a dohányzó szobában iszogáltunk és beszélgettünk. A beszéd fonala véletlenül e vagy készakarva a hypnotizmusra és annak egyéb fajaira tért át, melyben közzűlünk többen kételkedtek sőt mesének tartották.

De a sógor, ki mielőtt a színpad deszkáira lépett volna, orvos növendék volt, oly meggyőző tudással és határozottsággal beszélt nekünk a hypnotizmusról, kivált annak a büntetésre való átásáról, hogy mindnyájan lebilincselve hallgattuk előadását.

— De ezzel csak nem akarod azt állítani, — mondam — hogy ha egy hipnotizált emberre valamely büntényt szuggerálsz, hogy annak azt kell, hogy meg is cselekedje?

— Mindenesetre meg kell cselekednie!

— monda Hatherleigh.

— No de ebben már csakugyan Tamás vagyok! Te legfeljebb szellemi tölcényt, erőt gyakorolhatsz egy gyenge akaratú teremtmény felett, azt megengedem, de hogy abba saját

akaratomat varázsold, azt nem hiszem. Szeretném azt az embert látni, a ki engem annyira hipnotizálna, hogy úgy tánczolóék, a hogyan ő akarja.

— Szeretnéd? — kérde Hatherleigh — hatha én volnék az, aki e kísérletre fészólitnálak.

— Kérlek, rendelkezésedre állok.

— Jó! — monda ő mikor kezdjük?

— Akar mindjárt, ha akarod!

— Öömmel! — monda, s a többieket felkérte, hogy egy pillanatra hagyjanak magunkra.

Természetes, hogy e felszólítást mindenki teljesítette, s elhagyták a szobát anélkül, hogy legalább engem biztosítottak volna, diszes eltemetésemről, ha esetleg a dolog rosszul sülné el.

— Nos, kételkedő uracskám — monda sógorom — dobd el szívdakádát és nézz a szemem közé.

Megtettem a mit kívánt, s a mint úgy a szemem közé néztem, tapasztaltam, hogy ő az ügyet korán sem veszi tréfára, s így a dolog reám nézve is komolyiá vált.

— Egy pillanatra megszeppentem és azon gondolkodtam, vajjon nem jobb volna-e a kísérlet elől meghátrálni. — De azután jó arcot vágtam a gonosz játékhöz és bátran kérdeztem:

— No mikor kezdted már?

— Mar is azt cselekszem, — felelé.

Én ugyanis azt vártam, hogy az ujjainak szemem körüli mozgatása és a hemlokomyengéd dörzölése által az almot ram sugallja, mint a hogy azt már több ízben láttam.

E helyett azonban valami kimondhatatlan merevséggel nézett rám s én mindinkább kezdtem érezni, hogy a gondolkozási és ellentállási képességem lassan-lassan eltűnik s valami szibbadásszerű érzet vett erőt rajtam; megkísérlettem a kezemet fölemelni — hiába. Vegre nem láttam egyebet, mint egy szempárt, mely, úgy véltem, ellenállhatatlanul furodik agyvelőmben s hiába kísérlettem meg elvonni szemem e rettenetes tekintet alól, én is mind merevebben-merevebben néztem s a szemek mind nagyobbakka-nagyobakká váltak...

Egyszerre csak hirtelen eltűnt rólam e nyomasztó teher s midőn magam köré tekintek, észreveszem Hatherleigh-et, ki gunyos mosolygással tekint reám s a többiek, kik éppen beléptek volt, kérdésekkel rohantak meg:

— Nos, hogy történt? Mit érezte? Tudod, hogy mit cselekedtek veled? Mit érzesz most?

De én semmi feleletet nem adtam és nem tudtam, hogy hipnotizálva voltam-e vagy sem?

— Hát, hogy sikerült? — kérdezem.

— Köszönöm, felelé sógorom — minden várakozásom felül. Elertem mindazt, a mit akartam.

Észrevettem, hogy rendkívül izgatott volt s az izzadságot törölte homlokáról.

— Nem jól érzed magad? — kérdelem ijedten.

— Oh! nincs semmi baj — volt a felelet — a te ellenállásod izgatott fel egy kissé. Most megyek, lefekszem s holnapra már minden rendben lesz. Jó éjszakát.

S ezzel elment. Mi többiek még sokáig álltunk együtt s tündödtünk azon, vajjon miként akarja Hatherleigh bebizonyítani azt, hogy engem úgy hipnotizált, miként azt ő mondta.

Vegre mi is elváltunk; magától értetődik, hogy magam is nyugalomra vágytam. A helyett azonban, hogy a halószobámba mentem volna, bizonyos erő ől ösztönözve az előszobába léptem, hol különféle fegyverek lógtak. Ugyanezen ősz őn birt arra, hogy ezen fegyverek közül egy vadászkest kiválaszszak. Összes ellenálló képességemmel akartam e fegyvert, melyet — magam sem tudtam miért — lekasztottam, újra visszaakasztani, de hiába: egy erősebb akarat kényszerített a fegyvert megtartani és azzal kezembem a folyosón keresztül osonni.

Ugyanezen erő készített arra, hogy nővérem halószobájának ajtaját halkán kinyitassam, belépjek és ismét halkán be is tegyem.

Ugyanezen erő által vezetettve, nővérem agya elé léptem, a szobában, mely egy éjjeli lámpa által volt gyengén megvilágítva, komor félhomály uralkodott: de elég világosság arra hogy nővéremet láthassam, ki bekés álomban szunyadt előttem.

— Istem! Istennem! Mit keresek itt? Mi hozott engem ide? Ki nyomta kezembe — e fegyvert?!

E pillanatban világos lett előttem a rettenetes helyzet: eljövök, hogy nővéremet megöljem!

És meg kell őt ölnöm, ha akarom, ha nem! Egy más akarat, mely erősebb volt, mint az enyém — százszor, ezerszer erősebb — parancsolta ezt.

És én... én felemeltem a kezemet a késsel és tapogattam nővérem testén a hely után, hova késemet döfjem.

A mint villámgyorsan meg akartam tenni a halálórát, úgy éreztem, mintha valami a kezemet visszatartaná s úgy rémlett, mintha e pillanatban süttő szavakat hallanék, szavakat, melyeket — most emlékszem — akkor hallottam, midőn sógorom hypnotizált.

•Te megnyerni véled Alcida? Te őt nem fogod megnyerni. Alcida-nak enyémnek kell lennie, érte! Te és nővéred utamban álltok. El fogod harítani nővéred-t az utamból! Le fogod akasztani az előszoba faláról és azzal meg ma este nővéred halószobájába osonsz és két órakor éjjel után megfogod őt ölni. Nem csak megsebezni, — meg fogod őni — érte? Én akarom ezt!«

Ugy csengtek fülemben e szavak, és én, én éreztem, hogy meg kell tennem azt, amit ő akart. Meg kell tennem!

Egy döfés és... és ebben a pillanatban zuhanást hallottam; ugyanekkor kihullott a kés a kezemből — és én magamhoz tértem.

Az óra kettőt ütött!

Én körülnézek, mint a ki egy nehez álomból ébredett és nővérem, kit a tompa esés felébresztett, hangosan felkiáltott:

— Mi történt? Mit akarsz te itt?

— Én nem tudom — mondam — itt fekszik valami.

Közelebb léptem és megismertem... őt! Hatherleigh, sógorom, kit szívűdés ért, holtan feküdt ott.

Nilván való, hogy megleste szuggerált tettemet és mint tetten ért gyilkost akart rajta kapni, hogy így engemet is eltegyen a láb alól. De izgatottsága erejét fölülmúlta és miután úgy is szivbajos volt, megölte őt, — egy pillanattal ezen irtózatot tettem véghezvitele előtt. — Mert halála által megszünt minden akarata és ezzel, hála Istennek fölöttem való hatalma is.

Testvéremnek még mind maig sem árultam el az összefüggést s ő még mindig valami szerencsétlenségnek tulajdonítja az — esetet.

És Alcida kisasszony... Oh! ő már évek óta az én kedvem, szeretett, mindenké által csodált feleségem.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi és iparkamara közleményei.

A kassai 6-ik hadtest cs. és kir. intendantsága 32 mm. feuyórostot (Wollin) kíván beszerezni matraczok megtöltésére. Az ajánlatok folyó hónap 25-ikéig ugyanott beadandók.

Tekintettel a Francia és Olaszország között kötött kereskedelmi egyezményre és arra, hogy Olaszország által 1891 évben szerződésileg a legnagyobb kedvezmény biztosított, felszólítanak mindazok, akik kiviteli kereskedelemmel foglalkoznak, hogy ezen vám tarifában foglalt árakat kamaránknál tekintsék meg.

A misk...
14-én tartat...
gyapju vásár...
rendezi.

A mag...
következő sz...
te be:

Eljárás...
Eljárás ta, v...
Centrifugális...
töltény. Zár...
tással ellátó...
szellőzőető k...
úak számó...
rás fosfor...
Eljárás vas...
vonására. J...
Dobozkészít...
tatására ha...
Mindaz...
deklódnék, ...
nál megteki...

Időjár...
móan derül...
voltak egye...
let, mely t...
emelkedett...
lisnál.

A b...
Her t...
sületi elnök...
szövetkezet...
Tapolca l...
50 borterme...
szőlőterüle...
tilag lelkes...
Ignác föld...
érdekek vé...
mozdításár...
geért.

Stáj...
gyűlés tegn...
megőgazda...
tett a szar...
való beölt...
mángylés...
bizottság...
terummal...
ragadós be...
a fűdövé...
országból

Csak...
ha a...
az itt...
rös és...
papi...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

ft...
M...
M...
M...

A miskolci gyapj vásár f. é. június hó 14-én tartatik meg. Ezen jelenleg már 7 ik gyapju vásárt a miskolci hitel intézet r. t. rendezi.

A magyar királyi szabadalmi hivatal a következő szabadalmaknak a leírását küldötte be:

Eljárás és készülék műbor előállítására. Eljárás fa, vas, bőr, gummi stb. pótlására. Centrifugális kézi szórvavető gép. Robbantó töltény. Zár zsecek számára. Biztonsági főtappal ellátott robbantó töltények. Füst és szellőzőető kémények toldata. Kazánkocsi vasútiak számára. Szétszedhető tekeasztal. Eljárás fosfor és kénmentes gyufák előállítására. Eljárás vasnak vagy aczénak rozettel való bevonására. Javitások önműködő légfékeken. — Dobozkészítő gép. Készülék tengervíz lepárlatására hajók számára.

Mindazok, a kik a szabadalmak iránt érdeklődnek, azok leírását s rajzait kamaránknál megtekinthetik.

Időjárás. Magyarországon az idő tulnyomóan derült és száraz, csupán északnyugaton voltak egyes jelentéktelen esők. A hőmérséklet, mely tegnap egyes helyeken 25 C. fölé emelkedett, jóval magasabb a normálisnál.

A badacsonyi vidéki szőlőgazdák H e r t e l e n d y Ferencz gazdasági egyesületi elnök kezdeményezésére borértékesítő szövetkezetet alakítottak, melynek székhelye Tapolca lesz. A szövetkezetbe már eddig is 50 borteremelő lépett be 300 kataszteri hold szőlőterülettel. Az alakuló közgyűlés táviratilag lelkesedéssel üdvözölte **D a r á n y i** Ignác földművelési ministert a bortermelesei érdekek védelméért s a borértékesítés előmozdítására irányuló ü d v ö s tevékenységéért.

Stájer tartománygyűlés. A tartománygyűlés tegnapi ülésén **L a m b e r g** gróf a mezőgazdasági bizottság nevében jelentést tett a szarvasmarháknak a tüdővész ellen való beoltásáról szóló javaslatról. A tartománygyűlés elhatározta, hogy a tartományi bizottság érintkezésbe lépjen a belügyminiszterummal a végre, hogy a marhatüdővényt ragadós betegségek minősítsék, továbbá hogy a tüdővész ellen való védőoltást a Magyarországból és Horvátországból behozott szar-

vasmarhákon alkalmazzák és az esetben, ha Magyarországon járvány tör ki, a lehető leggyorsabban rendeljék el a határozat. A legközelebbi ülés holnap lesz.

Budapesti gabonátözsde.

április. 19.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B a n a	kilo	Ar 100 klg.		kilo	100 kilogramm ára	
		ftlól	ftg		ftlól	ftg
Bánsági	76	8.90	9.00	80	09.80	09.95
"	77	9.00	9.10	81	09.00	09.00
"	78	9.10	9.20	82	—	—
Tiszavidéki	79	9.20	9.30	—	9.80	9.95
"	76	9.40	9.50	80	—	00.00
"	77	9.10	9.20	81	00.00	00.00
Festvidéki	78	9.25	10.30	82	9.95	10.10
"	79	9.30	9.40	—	—	00.00
"	79	9.45	9.55	80	—	—
Fehérmegyei	76	9.30	9.40	81	9.90	10.00
"	78	9.45	9.55	82	—	—
"	79	9.55	9.70	—	—	—
Bácskai	76	9.85	9.90	80	—	—
"	77	9.95	9.65	81	00.00	00.00
"	8	—	—	82	00.00	00.00
Észak ma:	7	—	—	80	—	—
"	75	—	—	81	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógramm
1. oszt. elsőrendű	70—72	7.40 7.60
" másodikrendű	—	7.25 7.40
Árpa takarmánynak	60—62	6.20 6.55
" égetni való	62—64	6.60 7.40
" serfőzdei	64—66	7.60 8.40
Zab	39—41	5.80 6.15
Tengeri bánsági	—	4.45 4.45
" más nemű	—	4.35 4.45
Repeze bánsági	—	4.15 4.45

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. Április 19. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400. kgron felüli 46—46½ kr. Közép (paronkint 300—340 klg. súlyban 46½—47 kr. Fiatal nehéz (paronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 49—49½ krig. Fiatal közép (paronkint 251—320 klg.) 50—51 krig. Fiatal könnyű paronkint 250 klgig terjedő súlyba. 48—48½ kr. Szerbiai: nehéz (paronkint 260 klg felülisúlyban) 48½—49 krajczárig, közép paronkint 240—260 kilogramm súlyban) 48—48½ krajczárig. Könnyű (paronkint 240 kilogramig terjedő súlyban) 46½—47 krajczárig. **Sertéslétszám:** 1899. évi április. 17-én — volt készlet 40.463 darab, 1899 április hónap 18-án felhajtott 1080 drb, 1899 április

hónap 18-ik napján elszállított 393 drb. 1899 április hó 19-ik napjára maradt készletben 41.150 darab. — A hizott sertés üzlet rányzata csendes.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

[Eredetiből magyarra fordítva].

Tek. **Wilhelm Ferenos** gyógyszerész urnak
Neunkirchen. Alsó Ausztris
New-York 18/V 98.

Jó uram!

1895. november 12-én oly fokú rheumatismust kaptam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam volna. Testsúlyom 175 lbs-ról 130 lbs-re ment vissza, jeleül ama borzasztó fájdalmaknak, melyeken évente átmenem. Kipróbáltam mindenféle gyógymódot, amit valaki csak valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a villamos török fürdőkig, de azért annyira nem érzem magam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem akart többé tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam cseppet sem segíteni. Idők multával találkoztam egy barátommal, ki figyelmeztetett engem a **Wilhelm-féle csusz és köszvényellenes vértisztító theájára** mint ami csalihatatlan szer a rheuma ellen. Én elmondtam neki, hogy mennyi minjert megpróbáltam már s kevésbbé bizom ezer theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban hogy én önnök írjak s hogy éreztem, hogy van még am engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentő szer létezik. Nem tudom szavakban kifejezni ama rettenetes kínokat, melyeket a legutolsó 3 évben átéltem. De most ez nem háborgat többé engem s ezen pillanatban úgy érzem magam, mint aki újjászületett s nem tudok a világnak nagyobb kincsét a **Wilhelm-féle csusz köszvényellenes vértisztító theájánál**. Kérem önt uram, legyen szives a Wilhelm-féle csusz s köszvény elleni theából nekem 12 csomagot küldeni. Önnök a legfőbb egészséget s hosszú életet kívánva vagyok öszinte tisztelője **Gordon M. Jozsef** 179. orchard st. Now-York, Egyesült-Államok. — Kapható minden gyógyszerertáiban. Főraktár: **Mihalovits I. gyógyszerésznél Debreczenben.**

Védjegyre tessék vizsgálni!

Máriaczei gyomorcsappok

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyu felbűffogés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaki választás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoikáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsappok** évek óta kitűnőeknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum „König von Ungarn“ Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerértára Budapest. Király-u. cza 12. sz.

Kapható Debreczenben: **Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rótschnek V. Emil, Tamásy és Balázs** gyógyszerészeknél. **Diószegen: Vaday Ignác, Er-Mihályfalván: Mátray István. Hadházon: Farkas Ödön. Kabán: Horváth Kálmán** gyógyszerészeknél.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és feketenyomás sarga papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított
MAAGER VILMOSTÓL
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánltatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erőttségét, a test súlyának gyarapodására, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerertáiban.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Rótschnek V. Emil gyógyszerészek, Riechl József Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktárés főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére
Maager Vilmos, Bécs.
III/3, Heumarkt 3.
Utánzások törvényileg üldöztetnek.

15.500 forintot
nyerhet évente legjobb esetben az, a ki nálunk

14 osztálysorsjeggyel
való játszásban résztvesz, melyeknek járszása törvényesen meg van engedve.
Hozzájárulás évente 72 frt, havonta 6 frt. Legalább is a betét 40%-át kell viszszenyerni.
Az ár a valódi tőzsde árfolyam szerint van felszámítva.
Ajánlunk egyszersmind **részjegyeket egyes húzásokra**, és egy **Finnlandi 10 thl osztálysorsjegyet**, húzás május 1-én. főnyeremény 30,000 mk. — a legalacsonyabb nyeremény 39 mk., frt 36.—, 1/2 részjegy frt 18.—, 1/4 részjegy frt 9.— stb. levonásával.
Prospectus kívánatról ingyen és bérmentve.

Nationale Renten & Creditbank, AMSTERDAM.
Képviselek kerestetnek.
Postadíj ide 10 kr.

Kastner & Öhler, Graz

c z é g

posztó-osztálya

k ü l d

stájer és tiroli Lodent

135—140 cmtr. széles, 135, 215, 240, 360 kr. mtrenként. Ezen minőségek kitapasztalt jók és igen alkalmasok

praktikus és elegáns ruházatra

Fekete, kék Kamgarn valamint Cheviott kitűnő minőségekben 2 frittól feljebb.

Divatszövetek, livré-posztók, kocsi posztók stb. csak legjobb minőségben.

Minta ingyen és bérmentve.

Kiss Imre

szücsmester

DEBRECZEN, főpiacz, Tamássy-ház 30-ik szám.

Elvállalok jutányos árban

mindennemű szücsmunkát

egyszersmind téli bundaneműek, szőnyegek stb. kedvező feltételek mellett nyári megőrzés céljából elfogadtatnak.

Huszonöt évi távollét alatt a külföld nevezetesebb városainak ugymint Bécs, Berlin és Páris legelőkelőbb üzleteiben kellő tapasztalatot szereztem s így egész bizalommal ajánlom magamat a t. közönség pártfogásába.

10 évi itthonlétem óta a nagyérdemű közönség bizalmát sikerült kiérdemelnem s ezentul is arra fogok törekedni, hogy teljes megelégedést érdemeljek ki a hozzám beadott darabok kezelésével, bárminő legyen az.

Tisztelettel

Kiss Imre

szücsmester.

A nyaralásra beadott tárgyak tűzveszély ellen biztosított helyen tartatnak.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy

kész férfi és gyermekruha-áruosztályát végképen felosztatjuk, a még meglévő tavaszi és nyári készletünket

igen jutányos áron

amíg a készlet tart kiáruljuk.

Teljes tisztelettel

SZEDLÁK és VÁMOS.

Az üzlet helyiség kiadó.

Figyelmeztetés.

Az Auer-féle, különösen pedig a gázizzó testekre vonatkozó szabadalmak érvényessége ellen többek által megkísérelt megsemmisítési peres eljárás a napokban eldőlt. Az e tekintetben illetékes hatóság, a magyar kereskedelmi miniszterium az Auer-féle szabadalmakat önálló magyar szabadalmaknak nyilvánította s kimondotta, hogy a gázizzó testek lényege köpeny alakú szöveteknek a világitásra kiválóan alkalmas módon izzó, kémiai anyagokkal való impregnálásban áll. E döntésnek gyakorlati következménye az, hogy Magyarországon ezentul kétségtelenül tilos a szabadalom tartama alatt szöveteknek impregnálása, és e hamvasztása útján készített gázizzó testek készítése és forgalomba hozása, avagy üzleti berendezésül használása, ha azt a szabadalom tulajdonos, alólirott Magyar gázizzó-fény részvénytársaság meg nem engedte, bár milyen kémiai anyagot használna is a készítő az impregnálásra.

Magyarországon jelenleg kizárólag alólirott részvénytársaság gyártja az ilyen izzó testeket s forgalomba is csak azok hozhatják, a kik erre tőlünk felhatalmazást nyertek.

Debreczenben gázizzó testek forgalomba hozásával

a debreczeni Légszeszgyárt biztuk meg,

tehát izzó testeket eladni egyedül a nevezett gyár igazgatósága van Debreczenben feljogosítva.

Bátrak vagyunk a n. é. közönség figyelmét e körülményre annyival inkább felhívni, mert a ki Debreczenben nem a Légszeszgyártól vesz és alkalmaz izzó testeket, a hamisítványok értéktelensége és rosszágán kívül ki lesz téve annak a kellemetlenségnek, hogy rendőrség fogja a birtokában talált ilyen izzótesteket elkobozni, miután a hamis izzótesteknek forgalomba hozása és üzleti felszerelésül használása szabadalom bitorlást képez, melyet nem leszünk hajlandók megtorlás nélkül eltűnti, s jelenleg is van folyamatlan a debreczeni kir. járásbíróság, mint büntető bíróság előtt egy ilyen szabadalom bitorlási ügy.

Budapest, 1899 ápril hó 17.

Magyar gázizzó-fény részvénytársaság.